

ת"פ 13654/08/15 - מדינת ישראל, המאשימה נגד מאור כהן, הנאשם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 13654-08-15 מדינת ישראל נ' כהן

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל - המאשימה

נגד
מאור כהן - הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד נעמה ישראל

ב"כ הנאשם: עו"ד אלכס גפני

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של החזקת סכין לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977.

2. ביום 2.8.15 בסמוך לשעה 20:00 נסע הנאשם ברכב יחד עם אביו ואחיו. כאשר חנו את הרכב ביקשו שוטרים שהיו במקום לערוך חיפוש על גופם של הנוסעים. הנאשם התבקש להתלוות אל השוטרים למבואת בנין סמוך לשם עריכת החיפוש על גופו. תוך כדי הליכה לאותה מבואה, הנאשם הכניס את ידו לתוך מכנסיו לאזור האשכים, הוציא סכין והשליכה הצידה. הסכין נתפסה על ידי אחד השוטרים וכאשר נשאל הנאשם על אודותיה, השיב כי אינה שלו.

3. תסקיר שירות מבחן מיום 27.9.17 מלמד כי הנאשם בן 22, רווק, עובד במסעדת מזון מהיר וגר בבית הוריו בירושלים. הנאשם סיים עשר שנות לימוד במסגרות שחלקן חרדיות, ללא תעודת בגרות, לא גויס לצבא על רקע מעצר בית ממושך בו שהה במשך למעלה משנה. שירות המבחן תיאר את המורכבות המשפחתית שבתוכה גדל הנאשם. לנאשם אין הרשעות קודמות והוא מתקשה לקבל אחריות מלאה על ביצוע העבירה, כאשר עמדתו היא כי הסכין בה החזיק שימשה לצורך עבודה בבית דודתו, וכי לא השליך את הסכין אלא שהיא נפלה מכיסו בעת שליוו אותו השוטרים. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מודאג בנוגע לעתידו, על רקע המורכבות המשפחתית הקיימת וכי הוא מעוניין לקיים אורח חיים נורמטיבי ללא מעורבות כלשהי בפלילים, עד כדי כך שהוא נמנע מפעילויות המאפיינות את בני גילו, בשל החשש שלו מהשתלשלות אירועים שתוביל למעורבותו בפלילים. קצינת המבחן העריכה, על רקע היכרות קודמת עם הנאשם, כי ייתכן שהנאשם הסתובב עם סכין ברשותו לצורך תחושת ביטחון והגנה, וכי העבירה

ביטאה צורך לא מודע בתחושת כח ומסוגלות על רקע דימוי עצמי נמוך. עם זאת ההתרשמות היא כי הנאשם בעל כוחות חיוביים, ונכונות להשתלבות בטיפול פרטני וקבוצתי והומלץ על הליך שיקומי בעניינו. לשם שילוב הנאשם בהליך טיפולי התבקשה דחיית הדיון למשך ארבעה חודשים. בהסכמת הצדדים הדיון נדחה על פי המלצת שירות המבחן.

4. תסקיר משלים שהתקבל בעניינו של הנאשם ביום 31.1.18 מלמד כי במהלך תקופת הדחיה נעשה ניסיון לשלב את הנאשם בטיפול פרטני ביחידה לקידום נוער וצעירים אך ככל הנראה על רקע צפיות לא מתואמות בין הצדדים הקשר נותק והטיפול לא החל. עם זאת הנאשם השתלב בסדנת "חוק ומשפט" של האוניברסיטה העברית, הכוללת מפגשים אחת לשבוע למשך חצי שנה, וקצינת המבחן רואה חשיבות ותרומה לנאשם בהשתתפותו בסדנה זו. שירות המבחן הוסיף, כי במהלך התקופה לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים, וכי ישנה חשיבות רבה להמשיך לסייע לו על ידי התערבות שיקומית ממושכת. לאור האמור המליץ שירות המבחן להימנע מלגזור על הנאשם מאסר ולו בדרך של עבודות שירות חרף חומרת העבירה, שכן להערכתם ענישה מחמירה תביא לתיוג עצמי שלילי ועלולה לחשוף את הנאשם לגורמים שוליים. שירות המבחן המליץ לגזור על הנאשם צו מבחן למשך שנה וחצי ושירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות.

5. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם הנע בין מספר קצר של חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, לבין שמונה חודשי מאסר בפועל ועתרה לגזור על הנאשם עונש של מספר חודשי מאסר בעבודות שירות המצוי בחלקו התחתון של המתחם, מאסר על תנאי וקנס. ב"כ המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, הנזק הפוטנציאלי ואי לקיחת אחריות מצד הנאשם. ממילא ביקשה ב"כ המאשימה שלא להיעתר לבקשת ב"כ הנאשם לבטל את הרשעתו של הנאשם.

6. ב"כ הנאשם ביקש לבטל את הרשעתו של הנאשם ולאמץ באופן חלקי את המלצת שירות המבחן, כך שיוטל על הנאשם צו מבחן ושירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות, ואם תבוטל ההרשעה- אף בהיקף רחב יותר. הודגש כי הנאשם הוא בגיר- צעיר, שאין לגביו הכרח להצביע על נזק קונקרטי לצורך ביטול ההרשעה, וכן הודגשו נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם והמאמצים שנדרשו ממנו ושערך לשמור על אורח חיים תקין לאורך השנים. ב"כ הנאשם תמך עמדתו בפסיקה.

7. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי לממונה על עבודות השירות להכין חוות דעת בעניינו של הנאשם. חוות הדעת שהתקבלה ביום 16.4.18 קובעת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

דין והכרעה

8. הערך המוגן באמצעות העבירה שביצע הנאשם הוא שמירה על שלום הציבור ובטחונו, שלמות הגוף וקדושת החיים. מדובר בעבירה חמורה שכן גלום בה פוטנציאל לביצוע עבירות אלימות קשות.

9. גרסתו של הנאשם, לפיה החזיק בסכין לצורך עבודתו נדחתה בהכרעת הדיון. הימצאותה של הסכין בידי הנאשם

בנסיבות שתוארו, באופן שבו הייתה עשויה להישלף בכל ויכוח או אירוע שבו הנאשם יחוש צורך להשתמש בה, עשויה הייתה להביא לתוצאות חמורות ואף קטלניות.

10. העבירה שביצע הנאשם בנסיבות שבהן בוצעה היא עבירה חמורה, לדאבון הלב- גם נפוצה, ופעמים לא מעטות אף מובילה לביצוע מעשי אלימות קשים. נסיבות אלה, לצד האינטרס הציבורי הרחב שעניינו מיגור התופעה שבה צעירים נושאים על גופם כלי נשק קר, סכינים ואגרופנים (ראו למשל רע"פ 4079/10 **ג'בשה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 23.8.10); רע"פ 1490/12 **אבו גוש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 15.7.12) אינם מאפשרים הימנעות מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים.

11. פסיקת בית המשפט העליון קובעת כי גם כאשר מדובר בנאשם צעיר, שחצה לא מכבר את גיל 18, יש להראות קיומו של נזק קונקרטי שעשוי להיגרם כתוצאה מהרשעה ולפגוע בשיקומו של הנאשם, על מנת להצדיק את ביטולה (ראו למשל רע"פ 3989/15 **גוזלאן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 9.8.15)). עם זאת, מקובל עלי כי בנסיבות אלה ישנה גמישות רבה יותר בבחינת הנזק הצפוי כתוצאה מההרשעה. במקרה דנן לא הוכח כי בעקבות הרשעתו עשוי להיגרם לנאשם נזק כלשהו בשל עיסוקו או לימודיו, מה גם שיש קושי ממשי להתייחס לשיקום, שעה שהנאשם עצמו אינו נוטל אחריות על ביצוע העבירה. משכך, אין מקום להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם חרף גילו הצעיר והעדרן של הרשעות קודמות.

12. על העונש ההולם לבטא את הסכנה הרבה הטמונה בעבירה ואת הצורך החיוני למנוע את מימושה. עיון בפסיקה מלמד, כי בגין עבירה של החזקת סכין על הגוף, והגם שלא נלוותה לה כל עבירה אחרת, הוטלו עונשים הכוללים, ככלל, רכיב מוחשי של מאסר בפועל או מאסר בעבודות שירות, מתוך מגמה להילחם ב"תת תרבות הסכין" באמצעות ענישה מרתיעה. ראו למשל רע"פ 9400/08 **מועתז מועטי נ' מדינת ישראל** (20.11.08); רע"פ 242/07 **ליאוניד אולימבוב נ' מדינת ישראל** (11.1.07); רע"פ 2932/08 **מוחמד מרגאן נ' מדינת ישראל** (12.6.08); עפ"ג (חי') 47321-07-14 **אבשלומוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 30.10.14); ע"פ (חי') 5953-03-09 **אבו לאשין נ' מדינת ישראל** (14.5.09). עם זאת ניתן למצוא גם פסיקה שבה נגזרו עונשי שירות לתועלת הציבור כרכיב עונשי עיקרי (ראו למשל רע"פ 4079/10 הנ"ל; רע"פ 1490/12 הנ"ל).

13. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם מתחיל בחודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות ומגיע עד חמישה- עשר חודשי מאסר בפועל, ולצדם עונשים נלווים של מאסר מותנה ובמקרים המתאימים גם קנס.

14. בבחינת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, שקלתי לקולא את גילו הצעיר של הנאשם, שהוא כיום בן 22 וביצע את העבירה זמן קצר לפני שמלאו לו 20 שנים. כן שקלתי לזכות הנאשם את העובדה, כי אין לו רישום פלילי ואת העובדה כי מאז ביצוע העבירה לא נפתחו לו תיקים נוספים.

15. מובן כי לא ניתן לזקוף לחובת הנאשם את עמידתו על כך שתובאנה ראיות להוכחת אשמתו, ואולם אין הוא זכאי להקלות שלהן זוכים מי שנוטלים אחריות על מעשיהם. אין בידי לקבל את טענת הסנגור, לפיה מדובר במחלוקת

משפטית בלבד, שכן השאלה האם הנאשם החזיק בסכין למטרה כשרה או למטרה שאינה כשרה, מצריכה, בראש ובראשונה בירור עובדתי. הקביעה העובדתית לפיה הנאשם החזיק בסכין שלא למטרה כשרה אינה מקובלת על הנאשם, אשר ממשיך לכפור בה עד היום, ובכך נמנע מלקבל אחריות על מעשיו.

16. העובדה כי הנאשם אינו מקבל אחריות על המעשה היא בעלת משמעות בהיבט של בחינת החשש מפני חזרה על עבירות נוספות, לנוכח חוסר ההכרה והבנת הפסול שבהן. לפיכך, יש לשקול שיקולים של הרתעה אישית, אשר יבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם. בנוסף, לנוכח שכיחותה של העבירה, יש לשקול גם שיקולים של הרתעת הרבים.

17. נסיבות החיים שבהן גדל הנאשם אינן פשוטות ומובן כי הייתה להן השפעה על הנאשם. הנאשם נטל חלק בהליך טיפולי שהוצע לו על ידי שירות המבחן במסגרת סדנת חוק ומשפט, אך לא השתתף בטיפול אחר שהוצע לו באמצעות היחידה לקידום נוער, נטעמים שנותרו עלומים. שירות המבחן רואה חשיבות רבה בהשתתפותו של הנאשם בהליכי שיקום, ואולם יש לומר כי הנאשם מצוי אך בתחילת הדרך.

ניתן להבין ולהסכים, במידה מסוימת, לשאיפה של שירות המבחן למנוע פגיעה בדימויו העצמי של הנאשם בדרך של הטלת ענישה מוחשית, ואולם לא סברתי כי הרצון לעודד את הנאשם להיות אזרח שומר חוק יכול להוות שיקול מכריע שיאיין את יתר שיקולי הענישה, ואין בו כדי להצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם. עם זאת, חרף הקושי של הנאשם ליטול אחריות על המעשים והחשש מכך שיחזור עליהם, יש מקום לעודד אותו להמשיך וליטול חלק בטיפול ובתהליכי שיקום, והדבר יעשה בדרך של גזירת העונש בתחתית מתחם העונש ההולם.

18. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים מאסר שירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 3.7.18 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות של שירות בתי הסוהר, מפקדת מחוז דרום בבאר-שבע.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע או עבירה של החזקת סכין.

ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

ד. צו מבחן למשך שנה וחצי מהיום. הוסברה לנאשם חובתו לשתף פעולה עם צו המבחן והאפשרויות העומדות בפני בית המשפט אם לא יעשה כן.

19. הסכין תחולט לטובת המדינה.

20. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ח' אייר תשע"ח, 23 אפריל 2018, בנוכחות הצדדים.